

امروزه در خیلی از متون تخصصی و محافل داخلی و خارجی مطرح می شود که حقوق بشر پدیده ای جدید و مربوط به پس از رنسانس در غرب است. بیان کنندگان این دیدگاه بعضاً آنقدر افراط می کنند که تمامی دستاوردهای بشر در طول قرون مختلف خصوصاً آموزه های ادیان الهی را نادیده می گیرند. از این رو رجوع به مبانی ادیان الهی در زمینه حقوق بشر تلاشی است در جهت غبار رویی از مبانی و متونی که علیرغم اهمیت بسیار زیاد غالباً کم یا غیر مستند مطرح می شوند حال آنکه تاثیر آنها در رشد و اندیشه بشر و عملکرد انسانها بسیار قابل توجه بوده و می باشد. برای تدوین بروشورهای مربوط به متون مقدس ادیان الهی (غیر از اسلام) از مراکز دینی و فرهنگی خود اقلیتهای دینی مزبور در ایران کمک گرفته شد که ضمن تشکر از همکاری هموطنان یاد شده، امید است مورد استفاده عموم علاقمندان به مباحث حقوق بشر قرار گیرد:

۱- آزادی اندیشه و وجدان و حق انتخاب راه درست بدون تبعیض بین زن و مرد

“ای مردم بهترین سخنان را بگوش بشنوید و با اندیشه روشن و ژرف در آن بنگرید. هر مرد و زن از شما خود باید راه خویش را برگزیند. پیش از روز واپسین بپاخیزید و در گسترش راه راستی کوشش کنید.” (از کتاب آسمانی زرتشتیان گاتاها - هات ۳۰ آیه ۲)

۲- ضرورت حرکت در مسیر الهی برای اجرای عدالت

“ای خداوند جان و خرد با دیده دل دریافتم که تویی سرآغاز که تویی سرانجام، تویی سرچشمه آفرینش و تویی داور دادگر اعمال جهانی.” (هات ۳۱ آیه ۸).

۳- آزادی و اختیار آدمی

“ای خداوند جان و خرد از توست آرامش و نیروی خرد مینوی جهان آفرین که به بندگان خویش نیروی اختیار بخشیدی تا راه نیک و بد را خود برگزینند و به سوی راستی و رهبر حقیقی گروند یا به سوی دروغ پرستان و رهبران دروغین روی آورند.” (هات ۳۱ آیه ۹)

۴- آزادی عقیده و فکر

“ای اهورا مزدا هنگامی که در روز ازل جسم و جان آفریدی از منش خویش نیروی اندیشیدن و خرد را به انسان بخشیدی. زمانی که به تن خاکی روان دمیدی و به انسان نیروی کار کردن و سخن گفتن و رهبری کردن عنایت فرمودی. خواستی که هر کس به دلخواه خود با کمال آزادی کیش خود را برگزیند.” (هات ۳۱ آیه ۱۱)

۵- تاکید بر اهمیت اساسی خردورزی و دانش اندوزی

“ای اهورا مزدا این دو نیروی بزرگ رسایی و جاودانگی و راستی و پاکی که از آن تست تنها

با خرد و دانش و فروغ بینش اهورایی می توان به دست آورد بشود که در پرتو منش پاک از بخشایش این نیروهای همکار برخوردار گردیم.” (هات ۳۳ آیه ۹)

۶- اهمیت تعلیم و تربیت آدمی

“ای هستی بخش بزرگ دانا، راهی را که به من نشان دادی راه سوشیانت هاست که نیکی را در پرتو راستی و شادی به دست خواهند آورد، آموزش که انسان را به خرد و دانش واقعی رهبری می کند و پاداش آن رسیدن به توست ای خداوند خرد.” (هات ۳۴ آیه ۱۳).

۷- اهمیت رشد و توسعه جهانی برای آحاد بشر

“ای اهورا مزدا کسانی از پاداش گران بها که نوید داده ای بهره مند خواهند شد که کار را از روی خرد و منش پاک انجام دهند و برای پیشرفت و آبادانی جهان کوشش نمایند و خواست خداوند هستی بخش را برآورده ساخته در پرتو راستی و پاکی در پیشرفت اراده الهی کوشا باشند.” (هات ۳۴ آیه ۱۴)

۸- تاکید بر نیکی و شفقت به دیگران

“مزدا اهورایی که فرمانده مطلق است چنین مقرر فرموده که «خوشبختی از آن کسی است که دیگران را خوشبخت سازد» پروردگارا برای استوار ماندن به آئین راستی از تو نیروی تن و روان خواستاریم.” (هات ۴۳ آیه ۱)

حقوق بشر در متون مقدس ادیان الهی

(ب) متون مقدس زرتشتیان

از سلسله بروشورهای ترویجی آموزشی کمیسیون

حقوق بشر اسلامی ایران

شماره ۷

دفتر مرکزی:

تهران - سیدخندان - ابتدای سهروردی شمالی -

کوچه قرقاول - پلاک ۶

تلفن: ۴-۸۸۵۲۹۷۴۲ (۰۲۱)

فاکس: ۸۸۷۶۸۸۰۷ (۰۲۱)

پست الکترونیکی: ihrc@ihrc.ir

سایت: www.ihrc.ir

آید جز رنج و افسوس چیزی ببار نخواهد آورد و تبهکاران و دروغ پرستانی که در پی تباهی درست کرداراند براستی زندگانی و آرامش روحی خود را از بین برده اند." (هات ۵۳ آیه ۶)

شایان ذکر است در اوستای روزمره نیز مطالبی را می خوانیم که نشان دهنده برابر دانستن زن و مرد و همه انسانها در جهان بوده و خواستار صلح و دوستی در جهان می باشد. در اوستای کشتی (Koshti) می خوانیم: میستاییم دین پاک مزدیسنی [دین زرتشتیان مزدیسنی یعنی مزدپرستی نامیده می شود و مذهب یا کیش ما زرتشتی است] که اندیشه و گفتار و کردار نیک را می ستاید و دورنگه دارنده جنگ افزار و آشتی دهنده است

«در بخش دیگری از اوستا می خوانیم همازوربیم (هم نیرو باشیم) همازور کرفه کاران بیم (ثواب کاران) باشیم. دور از ونا (گناه) کاران بیم. همکار با نیکان و وهان (بهترین های) جهان بیم.»

«ایدون باد»

۹- نفی ظلم و ستم و ترویج دوستی و عدالت

- خشم و نفرت را نسبت به انسانها از خود دور کنید و اجازه ندهید که اندیشه هایتان به خشونت و ستم گرایش پیدا کند. به منش نیک و مهر و محبت دلبستگی نشان دهید. رادمردان پاک سرشت برای گسترش راستی و درستی پیوند استوار خواهند بست و هواخواهان حقیقت را به سوی بهشت اهورا که منزلگه راستان و پاکان است رهبری خواهند نمود." (هات ۴۸ آیه ۷).

۱۰- حق ازدواج و ضرورت مهرورزی مشترک همسران

"ای عروسها و ای تازه دامادان با ضمیری روشن نیک دریابیدو به خاطر بسپارید که همواره در زندگی زناشویی در مهرورزی و نیک منشی و راستی و پاکی از یکدیگر سبقت جوید. چه بی گمان از زندگانی سرشار از خوشی و خوشبختی برخوردار خواهید شد." (هات ۵۳ آیه ۵)

۱۱- ضرورت پرهیز از ریا و دروغ و نقض حقوق دیگران

"ای مردان و زنان کوشش کنید به این حقیقت توجه داشته باشید که از زندگانی وسوسه انگیز مادی و دروغ پرهیز کنید و از پیشرفت ریا و فریب جلوگیری نمایید. پیوند خود را با دروغ بگسلید و بدانید آن خوشی و سروری که از راه نادرست و بدبختی و بیچارگی دیگران به دست